

Στην Ελλάδα, το έργο των δραστών πραγματοποιείται στο πλαίσιο της ποινικής διαμεσολάβησης για περισσότερα από 12 χρόνια και αποτελεί αναγκαστική διαδικασία με εντολή του εισαγγελέα. Η καθιέρωση της ποινικής διαμεσολάβησης στο ελληνικό ποινικό σύστημα σήμαινε την καθιέρωση μιας διαδικασίας προσφυγής βάσει της ευρωπαϊκής οδηγίας για τη διαμεσολάβηση σε ποινικές διαδικασίες.

Αυτή η διαδικασία απαιτεί τη συναίνεση τόσο του θύματος όσο και του δράστη και χρησιμοποιείται πριν ή μετά τη δίωξη εγκλημάτων ενδοοικογενειακής βίας. Η εφαρμογή της ποινικής διαμεσολάβησης προϋποθέτει ότι ο δράστης δεσμεύεται να μην διαπράξει άλλα εγκλήματα ενδοοικογενειακής βίας, να συμμετάσχει σε ειδικό συμβουλευτικό πρόγραμμα και να παράσχει στο θύμα οικονομική αποζημίωση. Εκτός από υπόδειξη της εισαγγελικής αρχής, μπορεί να κινηθεί και κατόπιν αιτήματος του δράστη / κατηγορούμενου.

Μέχρι στιγμής δεν υπάρχουν οργανωμένα στοιχεία διαθέσιμα στο κοινό και τα ακαδημαϊκά ιδρύματα για τη διαδικασία και η υπάρχουσα έρευνα αναδεικνύει τις ελλείψεις της τρέχουσας μορφής και αναδεικνύει διάφορα προβλήματα και εμπόδια. Πιο συγκεκριμένα, υπάρχει έλλειψη ευαισθητοποίησης του κοινού, ανεπαρκής κατάρτιση επαγγελματιών, ασαφή νομικά πλαίσια και κατευθυντήριες γραμμές για τους εμπλεκόμενους και επαρκής αριθμός δημόσιων οργανισμών που μπορούν να αναλάβουν αυτά τα συμβουλευτικά προγράμματα σε όλη την Ελλάδα. Το Ανώτατο Δικαστήριο διέταξε τη συλλογή δεδομένων για την αξιολόγηση της διαδικασίας, αλλά κανένα στοιχείο δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί ή δημοσιευτεί.

Υπάρχουν προβλήματα με τους συμβουλευτικούς οργανισμούς, όπως αυξημένος φόρτος εργασίας, ελλείψεις προσωπικού και έλλειψη καθιερωμένου πρωτοκόλλου ή ψυχολογικής προσέγγισης που διευκολύνει την εφαρμογή συμβουλευτικών προγραμμάτων και τη συνεργασία σε διάφορες υπηρεσίες. Όσον αφορά την ψυχολογική προσέγγιση, η υιοθέτηση του συστημικού μοντέλου οδηγεί σε πρόσθετα προβλήματα, όπως η μεγάλη διάρκεια και κατ' επέκταση ο μικρότερος αριθμός περιστατικών που χειρίζονται καθώς και η υποχρεωτική παρουσία τόσο του θύτη όσο και του θύματος και η απροθυμία τους να συνεργαστούν.

Επιπλέον, οι αλλοδαποί καθώς και οι ψυχικές ασθένειες, η κατάχρηση ναρκωτικών και αλκοόλ μπορεί να προκαλέσουν περαιτέρω προβλήματα επικοινωνίας λόγω γλωσσικών φραγμών ή ανάγκης για εξειδικευμένη θεραπεία. Κατά τη διάρκεια της δίκης, ο δράστης αναφέρεται ως «δράστης» αντί για «θύτης», κάτι που μπορεί να είναι στιγματιστικό. Επιπλέον, κατά τη διαδικασία, ο δικαιούχος δεν αναλαμβάνει την ευθύνη για το μέτρο, το οποίο έχει μεγάλη σημασία για τη συνεργασία με τον παραβάτη.

Ως εκ τούτου, μπορέσαμε να αναγνωρίσουμε την ανάγκη επανεξέτασης και αξιολόγησης των υφιστάμενων διαδικασιών και ως εκ τούτου, μπορούσαν να εντοπιστούν οι μακροπρόθεσμες επιπτώσεις της παρέμβασης και η ευθύνη του δράστη, με αποτέλεσμα δεδομένα που περιγράφουν το αποτέλεσμα και την ποιότητα της διαμεσολάβησης.

Με τα παραπάνω, πρέπει να γίνουν αρκετές αλλαγές σε πολιτικό επίπεδο. Ειδικότερα, πρέπει να αναπτυχθεί πιο εξειδικευμένη κατάρτιση για επαγγελματίες, καλύτερη συνεργασία εντός των υπηρεσιών, αύξηση του αριθμού των εμπλεκόμενων εξειδικευμένων οργανώσεων και πιο εξατομικευμένη προσέγγιση στις παρεμβάσεις των δραστών πρέπει να αναπτυχθούν.